

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЧЫННІКАМІ

№ 79 (564)

Кастрычнік 1961 г.

Год выдання 7-ы

На роднай БЕЛАРУСІ

СУЧАСНАЯ ТЭМА У МАСТАЦТВЕ БЕЛАРУСІ

У Дзяржаўным мастацкім музеі БССР адкрылася рэспубліканская мастацкая выстаўка «Сучасная тэма ў мастацтве Беларусі».

На адкрыццё выстаўкі прыйшлі шматлікія прадстаўнікі грамадскасці горада, мастакі, вучоныя, пісьменнікі, навучэнцы вчу, работнікі Міністэрства культуры БССР.

На суд грамадскасці прадстаўлена больш як 160 работ, прысвечаных вобразу савецкага чалавека і яго слаўным справам.

Некалькі дзесяткаў твораў адабраны на Усесаюзную мастацкую выстаўку 1961 года. У іх ліку жывапіс, скульптура, графіка, работы мастакоў-сатырыкаў, майстроў плаката і тэатральна-дэкарацыйнага мастацтва.

Звыш 600 юнакоў і дзяўчат займаецца ў Буда-Кашалёўскім тэхнікуме механізацыі сельскай гаспадаркі, які рыхтуе тэхніку-механікаў і тэхніку-электрыкаў. На здымку: інструктар В. Міцкевіч (злева) і навучэнцы 4-га курса В. Міхневіч і К. Хранькоў за разборам праграмных пытанняў па электроніцы.

Кукурузавадом — новыя машыны

ГОМЕЛЬ. Камбайн «СКУ-2,6» для ўборкі кукурузных плантацый з высокімі ўраджаямі зялёнай масы створан на заводзе «Гомсельмаш». Ён прызначаны для ўборкі высокасябловых раслін ураджайнасцю ў 1.000 — 1.500 цэнтнераў з гектара.

Новая машына створана групай канструктараў на чале з начальнікам аддзела сіласэрэзак СКБ завода «Гомсельмаш» Г. А. Трафімуком. Яна можа працаваць прычэпная, а таксама як навясная. Паводле прыблізных падлікаў, такая машына за гадзіну будзе рыхтаваць да 100 тон сіласнай масы.

Доследны ўзор камбайна «СКУ-2,6» адпраўлен на выпрабаванні ў калгас «Кастрычнік» Хойніцкага раёна, дзе працуюць зятны майстар высокіх ураджаяў кукурузы Уладзімір Кот.

Добры ўраджай бульбы вырашчаны сёлета ў саўгасе імя Фрунзе Дзяржынскага раёна. Зараз уборка ў разгары. На палях працуюць два бульбаўборачныя камбайны і шэсць бульбакапалак. На здымку: члены перадавой брыгады саўгаса Н. Юдзіцкая і С. Ігнатвіч.

Навіны Салігорска

Яшчэ зусім нядаўна гэты будынак знаходзіўся ў рыштванях. А цяпер тут адкрываецца горны тэхнікум. Больш двухсот чалавек прынята на першы курс будаўнічага, хімічнага, электрамеханічнага і іншых аддзяленняў.

Сёлета для дзяцей беларускіх шахцёраў адкрылася музычная школа. Шэсцьдзесят хлопчукоў і дзяўчынак пачалі авалодаць музычнымі ведамі. У школе праводзяцца заняткі па класу скрыпкі, баяна і фартэпіяна.

Магілёўскі машынабудаўнічы

Магілёўскі машынабудаўнічы інстытут. Пра яго пакуль што нічога не сказана ў даведніку. Ён толькі пачынае сваю работу. З яго адкрыццём лік вучы ў рэспубліцы павялічыўся да 25.

У інстытуце тры факультэты: машынабудаўнічы, механічны і агульнатэхнічны. Яны будуць рыхтаваць спецыялістаў пад'ёмна-транспартнага абсталявання, зварачнай вытворчасці, будаўнічоў дарожных машын.

На стаянцы і вяртанні аддзяленне залічана 450 чалавек.

Хто яны, студэнты маладой вучы?

Уладзімір Кондрыкаў — учарашні рабочы Лідскага завода электравырабаў. Галіна Ваньковіч — работніца бабінажнага цэха Магілёўскага завода штучнага валакна, смаліччання Вялікай Федасенкаў — дэмабілізаваны воін.

Крыху інакш склаўся жыццёвы шлях у Сяргея Тарасова. У 1956 годзе ён скончыў машынабудаўнічы тэхнікум і быў накіраваны працаваць на магілёўскі завод «Строммашына».

Пяць год малады спецыяліст працаваў на вытворчасці, стаў добрым арганізатарам. Але айчынная тэхніка з году ў год удаасканалваецца. Трэба многа ведаць, каб кіраваць ёю. Сяргей Тарасаў вырашыў вучыцца далей. Ён прыняў у інстытут па пунцёўцы завода.

Нямала і такіх, якія прыйшлі ў інстытут са школьнай лаўкі. У ліку іх — Мікалай Чыжык, Лявонцій Малец, Пётр Навадворскі. Разам з атэстам сталасці яны атрымалі і залатую медаль — адзнаку выдатнай вучобы.

Дзяржава паклапацілася аб тым, каб стварыць усе ўмовы для нармальнай вучобы студэнтаў. Інстытут добра укамплектаван выкладчыцкімі кадрамі.

Магілёўскі машынабудаўнічы інстытут у бліжэйшыя гады стане буйнейшай вышэйшай навучальнай установай Беларускай ССР, — заявіў у гутарцы з намі выконваючы абавязкі прарэктара інстытута В. М. Стральцоў.

Ем. КАРКЛІН.

Комплексная планіроўка раёна

Віцебская абласная міжкласная праектная арганізацыя распрацавала комплексную планіроўку Шаркоўшчынскага раёна з улікам перспектывы развіцця гаспадаркі на 20 год.

Калі цяпер у раёне ёсць 331 населены пункт і больш як дзве тысячы хутароў, то з ажыццяўленнем новага праекта будзе 27 добраўпарадкаваных пасёлкаў гарадскога тыпу. Яны будуць забудаваны двух-трохпавярховымі жылымі дамамі. Прадугледжана закладка паркаў, узвядзенне камбінатаў бытавога абслугоўвання, сталовых, хлебапякарняў, Палацаў культуры, школ, дзіцячых і медыцынскіх устаноў.

Схема комплекснай планіроўкі Шаркоўшчынскага раёна адобрана аблвыканкомам.

Судны з дзюралюмінію і пластмасы

Праект дзюралюмініевага цеплахода на падводных крылах на 30 пасажыраў распрацавала на заданню Галоўнага ўпраўлення рачнога флоту пры Савецкай Міністэрства БССР цэнтральнае канструктарскае бюро завода «Чырвоная Сормава» ў Горкім. Такія судны прызначаны для плавання па рэках з невялікімі глыбінямі. Будаўніцтва гэтых цеплаходаў намачаецца наладзіць на Гомельскім суднабудаўніча-суднарамонтным заводзе. На прадыемстве цяпер вядзецца падрыхтоўка вытворчасці.

На Гомельскім суднабудаўніча-суднарамонтным заводзе асвоен выроб дзюралюмініевых суднаў на

падводных крылах тыпу «Волга». Гэтыя плацімныя рачныя таксі развіваюць хуткасць да 60 кіламетраў у гадзіну. Першыя такія судны эксплуатауюцца на Заслаўскім вадасховішчы пад Мінскам, у Гомелі, Мазыры і Пінску. Яны накіраваны таксама на рэкі Расійскай Федэрацыі, Украіны і Літвы.

Цяпер на заводзе ўзводзіцца спецыяльны цэх дзюралюмініевага суднабудавання. К канцу сямігодкі тут пачнецца серыйны выпуск суднаў тыпу «Волга» і «Беларусь» на падводных крылах.

На Бабруйскім суднарамонтным заводзе асвоена вытворчасць лодак з пластмас.

ДРУЖБА НАРОДАУ — ЗАЛОГ МІРУ

Нядаўна святкавалася 12-я гадавіна з дня ўтварэння Кітайскай Народнай Рэспублікі. Савецкія людзі з радасцю адзначалі, што за гэты невялікі час кітайскі народ пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі Кітая зрабіў вялікі крок па шляху сацыялізму і прагрэсу. Пабудаваны сотні новых заводаў і фабрык, аснашчаных сучаснай тэхнікай. Стальныя рэйкі чыгунак звязалі з цэнтрам далёкія і глухія куткі краіны. З дапамогай Савецкага Саюза ў Кітаі рэканструявана і пабудавана звыш 200 буйных прамысловых аб'ектаў. Тысячы савецкіх спецыялістаў побач з кітайскімі ўносяць свой уклад у эканамічнае і культурнае будаўніцтва Кітая. Кітай у сваю чаргу аказвае дапамогу Савецкаму Саюзу. Ён пастаўляе неабходную для нашай гаспадаркі сыравіну, прамысловую і сельскагаспадарчую прадукцыю.

Яркім выражэннем брацкага супрацоўніцтва савецкага і кітайскага народаў з'яўляецца сумеснае рашэнне важных народнагаспадарчых задач. Дарогай дружбы называюць у СССР і Кітаі новую чыгуначную магістраль, якой злучаны раёны Савецкага Казахстана з заходнімі раёнамі Кітайскай Народнай Рэспублікі.

У кітайскай вёсцы трывала ўсталяваўся кааператыўны лад. К канцу 1960 года на палях Кітая працавала больш 70 тысяч трактараў, 6,9 тысячы камбайнаў.

Школы і ўніверсітэты Кітая шырока расчынілі свае дзверы перад дзецьмі працоўных. Многа кітайскіх студэнтаў займаецца ў самых розных вышэйшых навучальных установах Савецкага Саюза.

Эпоху адраджэння перажывае нацыянальная культура і мастацтва. Сацыялізм абудзіў і прывёў у рух незлічоныя сілы мудрага і працалюбівага кітайскага народа.

Савецкія людзі шчыра радуюцца дасягненням кітайскага народа ў будаўніцтве сацыялізму. Яны высока цэняць дружбу з кітайскім народам і народамі другіх краін, яны бачаць у ёй залог непарушнага адзінства і магутнасці сусветнай сацыялістычнай сістэмы. Савецкі, кітайскі народ і народы іншых сацыялістычных краін звязаны паміж сабой трывалымі вузламі дружбы, аб'яднаны агульнымі высокароднымі мэтамі барацьбы супраць імперыялізму і каланіялізму, барацьбы за захаванне і ўмацаванне міру і бяспекі народаў, за сацыяльны прагрэс.

Гэтая барацьба адпавядае не толькі інтарэсам народаў сацыялістычных краін, але і інтарэсам усіх міралюбівых людзей зямнога шара.

У гонар нацыянальнага свята кітайскага народа ў Беларускім таварыстве дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі экспануюцца творы мастацкай фатаграфіі Кітайскай Народнай Рэспублікі. На выстаўцы — звыш 100 чорна-белых і калярных работ.

Дарэчы, фотавыстаўкі розных краін — цяпер частая з'ява ў жыцці беларускай сталіцы. У памяшканні Беларускага дзяржаўнага цырка вось ужо некалькі дзён аматары фатаграфіі любуюцца цудоўнымі здымкамі Варшавы. Іх аўтар — польскі фотакарэспандэнт Збышка Семашка. Фатаграфіі зроблены рэпартажам на працягу 1945—60 гадоў.

Фотавыстаўка «Італія сёння» наладжана ў магазіне-салоне. Яна арганізавана і прыслана ў Савецкі Саюз рэдакцыяй часопіса «Рэальна Савецкі», які выдаецца таварыствам «Італія — СССР». У сябе на Радзіме ёй папярэднічаў вялікі конкурс з 800 здымкаў журы конкурсу, у якое ўвайшлі відныя дзеячы Італьянскага мастацтва, адабрала толькі 219.

Фотавыстаўкі карыстаюцца вялікім поспехам у наведвальнікаў і, безумоўна, уносяць пэўны ўклад у справу дружбы і ўзаемаарумення паміж народамі.

На здымку: на выстаўцы мастацкай кітайскай фатаграфіі, прысвечанай 12-й гадавіне абвясчэння Кітайскай Народнай Рэспублікі.

Тыдзень кнігі ГДР

У мінскім магазіне «Кнігі краін народнай дэмакратыі» пачаўся тыдзень кнігі ГДР. Ён прысвечан 12-й гадавіне ўтварэння Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі.

У продаж паступіла каля тысячы назваў кніг, альбомаў. За кароткі час у магазіне былі прададзены экзэмпляры альбома з рэпрадукцыямі твораў, якія захоўваюцца ў Дрэздэнскай галерэі.

АСТРАВЕЦКІ РАЁН СЁННЯ

ВОСЬ ГЭТА РОСТ!

Нядаўна ў рэдакцыю прыйшло пісьмо з Аргенціны. Наш суайчыннік А. Ш. просіць расказаць аб сваім родным Астравецкім раёне.

«Я паехаў на заробаткі ў 1930 годзе, — піша ён. — З той пары ні разу не давялося пабыць на Радзіме. Калі будзе ў вас магчымасць, напішыце, што робіцца у нашых родных мясцінах».

Выконваючы просьбу земляка, мы расказваем сёння аб зменах у эканоміцы, аб справах і думках людзей Астравецкага раёна.

Дваццаць будоўляў

За апошнія тры гады непазнавальна змянілася аблічча нашага раённага цэнтра — гарадскога пасёлка Астравец. У гэты час пабудаван Дом культуры, бальнічны гарадок, аптэка, камбінат бытавога абслугоўвання. Прыбыліся шэсць новых вуліц, у ліку якіх Школьная, Першамайская, Зарэчная, Прамысловая і іншыя. На змену драўляным домам старога тыпу прыходзяць шматкватэрныя жыллыя дамы.

Граніцы раённага цэнтра працягваюць расшырацца. Некалькі будынкаў жылога і культурна-бытавога прызначэння бу-

дуць збудзены ў гэтым годзе. Наш Астравец стане прыгожым і добраўпарадкаваным горадам.

Вялікае будаўніцтва ідзе ў раёне. Цяпер тут налічваецца 20 будуючыхся аб'ектаў, 10 з якіх гатовы да ўводу ў эксплуатацыю. Сярод іх — гараж з майстэрняй для рамонту аўтамашын і трактараў у калгасе «Запаветы Ільіча», гараж на 10 аўтамашын у калгасе «Рассвет», школы, жыллыя дамы і магазіны ў радзе вёсак.

М. ВАРСАК,
майстар Астравецкай між-
калгаснай будаўнічай ар-
ганізацыі.

Лясная хімія

Наш раён багаты лясамі. За гады Савецкай улады вялікае развіццё тут атрымала лясная хімія. Збіраем жывіцу, выпускаем шкпінар, дзёгаць, іншую прадукцыю.

Я працую зборшчыцай жывіцы. Па капельцы сцякае гэта янтарная смала ў спецыяльныя прыёмнікі. А я абыходжу свой участак, збіраю жывіцу. Потым мы адпраўляем яе ў бочках на заводы для вырабу лакаў, фарбаў, каніфолі і г. д.

Ціха ў лесе. Але гэта цішыня падманлівая. І тут кіпіць напружаная праца.

Добра працуюць на нашым участку зборшчыкі. У іх ліку — перадавікі пераездзёўскага спаборніцтва Іосіф Пляўго і Малана Духовіч, на рахунку якіх таксама многа звышпланавай прадукцыі.

Т. СУБАЧ,
зборшчыца жывіцы
Кемляшскага ляс-
хімучастка.

АДЗІНАЙ СЯМ'ЕЙ

З таго часу прайшло некалькі дзесяткаў год. Жыву я са сваёй жонкай, як гаворыцца, душа ў душу. Разам працуем, разам выходзім дзяцей.

Амаль усе яны ўжо жывуць самастойна. Дачка Ірына працуе ў калгасе звенявой ільнадводчага звяна. Працуе добра, за лён у мінулы годзе атрымала прэмію. Многа клопатаў з даўгуном у яе цяпер. Сын Генадзе стаў геадэзістам, другі сын — Віктар працуе старшынёй сельпо. Толькі дзве малодшыя дачкі яшчэ вучацца.

І вось цяпер, калі краіна рыхтуецца да адкрыцця XXII

з'езда партыі, мне асабліва радасна, што адносіны паміж людзьмі змяніліся за гады Савецкай улады карэнным чынам.

У нашым калгасе, напрыклад, працуюць літоўцы, беларусы, рускія. Гэта адзіная, непарушная сям'я. Поплеч змагаемся за ўздым грамадскай гаспадаркі. Часта гуляем вяселлі — вяселля, шумныя. Хлопцы выбіраюць у жонкі дзяўчат не па нацыянальнасці, а па кананню, па закліку сэрца.

Аб былой штучна створанай варожасці паміж літоўцамі, беларусамі і рускімі цяпер хіба што напамінаць старыя. А моладзь здзіўляецца: няўжо так магло быць?

Л. СЫС,
калгаснік сельгасарцелі
«Радзіма».

АСТРАВЕЦКІЯ ГАБЕЛЕНЫ У КІТАІ

Не так даўно жыхарка Астравецкага Ядзвіга Стаяна атрымала пісьмо з Мінска. Ёй паведамілі прыемную навіну: 12 габеленаў, вытканых Стаянай, адпраўлены ў народны Кітай, дзе будуць прадстаўляць самабытнае мастацтва беларускага народа.

Мастацкім ткацтвам Ядзвіга Стаяна займаецца даўно. На яе рахунку многа габеленаў, ручнікоў, абрусай. І кожны новы выраб не падобны на зроблены раней. Усё больш прывабнымі становяцца элементы арнамента, лепш прадуманы ўзоры, больш багатае спалучэнне колераў.

Кватэру таленавітай ткачыхі ўпрыгожвае рад дыпламаў. Тут жа радуецца вока новыя арыгінальныя работы. Лепшыя з іх Ядзвіга Стаяна прысвячае XXII з'езду партыі.

Свае падарункі рыхтуюць з'езду і другія майстры раёна. Тонкі, шойк складваецца ў арнаменты казачнай прыгажосці на габеленах ткачых з вёскі Чарнішкі. Іх інакш і не назавеш, як арнаментамі ішасця. Калгасніца сельгасарцелі імя Янкі Купалы Ванда Кулда вырабіла некалькі пакрывалаў. А яе габелен, затканы блакітным шойкам, выклікае думку: гэтыя ўзоры напамінаюць Вандзе Кулда мора квітнеючага лянцу, які яна штогод вырошчвае разам з сяброўкамі на звяну ў родным калгасе.

З. ПЕТРЫК,
работнік раённага Дома культуры.

Новае аблічча вёскі

ПЫШНАЯ сядзіба і бяздзейнае жыццё памешчыка, цёмныя хаціны і пастаянная галеча сцяля — такое мінулае вёскі Варняны.

Дакументы расказваюць, што тут неаднаразова ўспыхвалі сялянскія бунты. «Бунтаўшчыкоў» прыводзілі ў паслушэнства нагайкамі. А зачыншчыкаў саджалі ў турму.

Як не падобна тая вёска да цяперашняй. Цяпер Варняны — цэнтр калгаса імя Чапаева. Есць тут Інтэрнат-васьмігодка, Дом культуры, 6 магазінаў, майстэрні бытавога абслугоўвання. Есць

у нас зараз зманціраваны і дзейнічаюць гідраўлічныя прэсы з праграмным кіраваннем, уведзена ў эксплуатацыю новая сушылка, манціруем высокапрадукцыйныя канічныя млыны і гідраразбівальнікі. Усе тэхнічныя навінкі адразу і не пералічыш.

Побач з паўсаматужнай у мінулым фабрыкай цяпер вырастае добраўпарадкаваны пасёлак. Ён мае, акрамя жылых дамоў, клуб, школу, магазін, пякарню, дзіцячы сад. Цяпер ёсць дзе чалавеку размахнуцца ў працы, ёсць дзе і адпачыць.

В. ЯКАВІЦКІ,
прэсаўшчык кардоннай
фабрыкі «Альхоўка».

таксама сталовая, пякарня, каўбасны цэх. Нядаўна пабудаваны ўчастковая бальніца і аптэка.

З кожным годам Варняны ўсё больш прымаюць аблічча гарадскога пасёлка. У апошнія гады тут прыбыліся чатыры вуліцы. Забудаваны яны ўтульнымі жылымі дамамі. Прабураны артэзіянскія шчыліны. Пакуль яны забеспечваюць вадой толькі лазню і майстэрні, але ў далейшым стануць крыніцай шырока разгалінаванай сеткі водазабеспячэння.

Звыш шасцісот чытачоў наведваюць у Варнянах сельскую бібліятэку. У Доме культуры часта выступаюць самадзейныя спевакі і танцы. Кожная сям'я выпісвае газеты і часопісы. У мінулыя часы ў нашай вёсцы з цяжкасцю можна было знайсці кніжку.

Цягнуцца ў Варняны апошні хутаране. Хочацца ім жыць на людзях, а не ваўкамі ў лесе. За апошнія два гады ў нас ссялялася з хутароў 30 сем'яў. Усе яны пабудавалі або заканчваюць будаўніцтва прасторных, светлых дамоў.

Захавалася паданне аб тым, што ў даўнейшыя часы арганізатарамі першага бунту за праўду і шчасце былі ў Варнянах сяляне Палевіч і Пяшко. Яны марылі аб прыгожым жыцці, аб роўнасці і братэрстве паміж людзьмі, але склалі свае голavy ў турмах.

Многія жыхары Варнян цяпер з гонарам носяць прозвішча Палевіч або Пяшко. Патомкі бунтароў мінулага старання ўзімаюць арцельную гаспадарку, умацоўваюць сваёй працай магутнасць Радзімы, пракладваюць дарогу ў камунізм.

В. ЛЯХОУСКІ.

ПРОСТА

У пасёлку «Чырвоны кут» чуецца скрыгат піл, стук сякер. Прыемна пахне свежай драўнінай. Вось пад'ехала машына з цэглай, і рабочыя пачалі выгружаць яе. Што тут будзецца? Нічога асаблівага. Дом для староў Ганны Дуброўскай, пенсіянеркі. Засталася яна адна. Жыла на водшыбе, ды і хата нешта пакасілася. І вось саўгас «Натальеўск» Чэрвеньскага раёна за дзяржаўны кошт пераносіць яе будыніну бліжэй да людзей, выдзеліў лес, цэглу, з новага гонту робіць дах.

— Дом, бабуля, майструем, як для нявесты, — жартуюць мужчыны з будаўнічай брыгады саўгаса.

...З Мінскага аэрадрома ўзняўся ў паветра самалёт. На яго борце кваліфікаваныя ўрачы. Самалёт трымае курс у далёкі раён рэспублікі. Чалавек захварэў! Трэба тэрмінова аказаць дапамогу. У Антональ вылецеў кандыдат медыцынскіх навук А. Паук. Яго выклікалі на кансіліум да дзіцяці. Нейрахірург В. Лерман неадкладна

накіраваўся ў Полацк, каб аказаць дапамогу чалавеку, з якім здарыўся няшчасны выпадак.

...Нядаўна адкрыўся начны прафілакторый Мінскага трактарнага завода. Рабочыя атрымліваюць туды 24-дзённую пуцёўку. 20 працэнтаў пуцёвак выдаюцца бясплатна. Астатнія — ільготна, па 16 рублёў. А дзяржаве кожная такая пуцёўка абыходзіцца ў 120 рублёў. Рабочага прывозяць у прафілакторый пасля працоўнага дня. Ён тут атрымлівае неабходнае лячэнне, абедае, вячэрае, адпачывае, раніцай сьнедае і атрымлівае яшчэ з сабой пакунак з харчамі — перакусіць на заводзе ў час перапынку.

У заводскі камітэт зайшоў рабочы, распісаўся за бясплатную пуцёўку ў санаторый. Студэнт інстытута не плочыць за навучанне, наадварот, ён атрымлівае стыпендыю. Адчуў сябе чалавек дрэнна — выклікае дамоў урача. Сапсавалася ў вас,

напрыклад, электраправодка або вадаправод. Варта пакінуць у домакіраўніцтве запіску, і ўсё будзе адрамантавана без усялякай аплаты. У дзесяткі тысяч кватэр цяпер праводзіцца газ. І за такія паслугі грошы не бяруцца. А колькі сродкаў выдаткоўваецца на ўтрыманне дзіцячых садоў і ясляў, піянерскіх лагераў, на выхаванне школьнікаў, на дапамогу мнагadzетным маці!

Для нас, савецкіх людзей, усё гэта звычайная рэчаіснасць, норма жыцця. Мы прызвычаліся да даброт, што дала нам Савецкая ўлада, і ведаем: заўтра іх будзе яшчэ больш. З новага года адмяняецца абанементная плата за радыёпрыёмнікі і тэлевізары. І недалёкі той час, калі працоўныя нашай краіны будуць бясплатна карыстацца

кватэрамі, рознымі камунальнымі паслугамі, транспартам. Мы не сумняваемся: усё гэта будзе, бо так запісана ў праекце новай Праграмы КПСС.

А ці ўсюды так у свеце? ...Перад Васілём Якімавічам Ложачнікам адкрыўся свет цудаў, які хвалюе і здзіўляе яго, радуе і натхняе. Проста і шчыра расказвае ён аб сваіх думках і перажываннях у пісьме, што прыйшло ў рэдакцыю.

Не пашанцавала ў жыцці Васілю Ложачніку. Уся маладосць яго прайшла ў пакутах на чужыне. Уругваем завецца тая краіна, дзе гараваў наш зямляк, дзе на ўласнай скуры адчуў, што такое «капіталістычны рай».

На радзіму Васіль Ложачнік вярнуўся нядаўна. І ён увачавідкі ўбачыў усю праўду аб

перавагах нашага жыцця, праўду, якую ўсяляк імкнуцца скрыць, сказіць правіцелі буржуазных краін і іх памагатыя.

Цяпер Васіль Якімавіч жыве і працуе ў гарадскім пасёлку Мір. Раптам ён захварэў і трапіў у Мінск, у 4-ю клінічную бальніцу. Ложачнік, вядома, чуў і ведаў, што медыцынскае абслугоўванне ў нашай краіне бясплатнае. Але пакуль не сутыкнуўся з гэтым асабіста, уяўляў сабе такое становішча даволі цьмяна. Падрабязна, нібы паведамляючы людзям нейкую вялікую навіну, апісвае ён, як яго бясплатна лячылі, зрабілі складаную аперацыю, клапаціліся аб тым, каб яму было добра і ўтульна. І адчуваецца, што аб гэтым Васілю Ложачніку хочацца расказаць усяму свету.

У невялікім беларускім горадзе Баранавічы жыве і працуе больш за сто рэзмігрантаў. Пасля шматгадовых вандраванняў на далёкай няласкавай чужыне — у Англіі, Германіі, Канадзе, Францыі, Бразіліі, Аўстраліі — яны вярнуліся на Радзіму і пасяліліся тут, працуюць на фабрыках, заводах і камбінатах, а іх дзеці вучацца ў школах, тэхнікумах, інстытутах.

Сягоння мы раскажам аб некаторых рэзмігрантах з Баранавіч.

Цудоўная краіна

У ВЯЗАЛЬНЫМ цэху Насця адрознівалася ад іншых дзяўчат тым, што працавала не на адной, як усе астатнія работніцы змены, а адразу на дзвюх машынах. Прыемна было глядзець, як прыгожа працуе гэта энергічная жвавая дзяўчына.

У 1956 годзе Насця разам з бацькамі пакінула аргенцінскую сталіцу Буэнас-Айрэс і прыехала ў Баранавічы. Прышлі на трыкатажную фабрыку, запыталіся, ці прымуць на работу. Узялі ўсіх траіх. Так і працуе тут да гэтага часу сям'я Хадневічаў. Іван Паўлавіч — у сартыровачным аддзяленні, Аксіння Аляксеўна — у матальным цэху, а Насця — вязальшчыцай.

На маіх вачах расце наша фабрыка, — расказвае Насця. — З кожным годам тут павялічваецца выпуск прадукцыі! палішаецца яе якасць. Шарсцяныя свіцеры і кофтакі з нашай фабрычнай маркай карыстаюцца вялікім попытам не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі.

Растуць і людзі. У Аргенціне ўсё жыццё можна працаваць і застацца чорнаробочым. Тут жа зусім інакш. Многія прыходзяць на фабрыку вучнямі, працуюць, павышаюць сваю кваліфікацыю, адукацыю і хутка становяцца інжынерамі, тэхнікамі,

Насця Хадневіч.

майстрамі, начальнікамі цэхаў. ... Спакойна, роўна гудуць машыны. Насця Хадневіч уважліва сочыць за тым, каб не было ніякага браку. Даваць прадукцыю толькі выдатнай якасці, перавыконваць норму выпрацоўкі — так вырашыла гэта дзяўчына. Яна даўно працуе не толькі нароўні з астатнімі членамі брыгады, але лепш за многіх з іх.

А быў іншы час. Насця толькі прышла на фабрыку. Няможа яна ўмела тады рабіць. Не ўсё добра ладзілася. На дапамогу прыйшлі работніцы брыгады. І як яны радаваліся, калі іх сяброўка стала лепшай вязальшчыцай!

Хутка ў Насці і ў яе сябровак адбылася радасная падзея. Іх брыгадзе адной з першых на фабрыцы прысвоілі званне брыгады камуністычнай працы. У дзяўчат было тады сапраўднае свята.

У 1958 годзе разам з лепшымі работніцамі трыкатажнай фабрыкі Насцю Хадневіч прынялі ў рады Ленінскага камсамола.

— Гэта была вялікая радасць для ўсёй нашай сям'і, — успамінае Насця.

А хутка моладзь выбрала яе членам фабрычнага камітэта камсамола. Ёй даручылі вытворчы сектар. У Насці з'явіліся новыя клопаты. Яна сочыць за тым, як працуюць камсамольцы, дапамагае навічкам.

Насця — актыўная ўдзельніца мастацкай самадзейнасці. А вечарамі дзяўчыну можна застаць у бібліятэцы. Яна многа чытае. Асабліва захапляецца медыцынай.

— Мару атрымаць вышэйшую адукацыю, — гаворыць Насця. — Для гэтага маю ўсе магчымасці. Разам са мной у цэху працавала Валя Ларына. Яна прыйшла да нас пасля дзесяцігодкі. Папрацаваўшы трохі, вырашыла прадоўжыць адукацыю. Цяпер Валя вучыцца ў Маскоўскім тэкстыльным інстытуце. Ды і наогул дзесяткі юнакоў і дзяўчат нашай фабрыкі займаюцца ў вярхоўных школах, на завочных аддзяленнях, інстытутах і тэхнікумах.

У гэтыя дні, калі Савецкая краіна рыхтуецца да XXII з'езду КПСС, на прадпрыемстве адчуваецца асаблівы ўздзеянне.

— Паглядзіце, як цудоўна працуюць нашы дзяўчаты, — гаворыць Насця, праходзячы па цэху. — Разам з усім народам і мы стараемся дастойна сустраць гістарычны з'езд. Наш калектыў рыхтуе з'езд свае працоўныя падарункі. За мяжой мне ніколі не даводзілася бачыць такога працоўнага энтузіязму. Цяпер я зразумела, што ў Савецкім Саюзе праца прыносіць чалавеку радасць, а не толькі кавалак хлеба. Я вельмі задаволена, што прыехала на Радзіму бацькоў. Яна — цудоўная.

У кожнага свая радасць

НА МЯСАКАНСЕРВАНЫМ камбінате разгаварыліся з майстрам тэрмастатнага аддзялення Нінай Сямё-

наўнай Янчына. Рабочыя гэтага аддзялення — іх сорак чалавек — рыхтуюць прадукцыю для адгрузкі ў гандлёвую сетку: наклеіваюць на кансервавыя бляшанкі этыкеткі з рознымі назвамі, правяраюць гатовую прадукцыю, укладваюць яе ў скрынкі, а грузчыкі грузяць у вагоны. Штодзённа гэты камбінат адпраўляе ва ўсё куткі Беларусі 35 тысяч бляшанак тушоннай свініны, адварной і тушоннай гавядзіны, мяса ў белым соусе, паштэта, почак.

У нас на камбінате працуе 9 рэзмігрантаў. — гаворыць Ніна Сямёнаўна. — Доўгія гады гэтыя людзі знаходзіліся далёка ад Радзімы, жылі ў розных гарадах. А калі вярнуліся на Радзіму, мы ахвотна прынялі іх у сваю сям'ю. Працуюць яны добра. Ды і жыцьцё, па-мойму, нядрэнна. Пагаварыце з імі, — прапанавала майстар.

Кожны з гэтых людзей паспяшыў падзяліцца тымі добрымі падзеямі, якія адбыліся ў яго пасля вяртання ў родныя мясціны. Ганна Мікалаеўна Вічарык рада не толькі за сябе, але і за сына Мікалая. Тут, на яе Радзіме, ён расце культурным і пісьменным чалавекам. Добра вучыцца ў школе. У гэтым годзе Мікалай закончыць дзесяты клас. А калі юнак захацеў сумяшчаць вучобу ў школе з работай на вытворчасці, яго прынялі на завод станкапрылад. Працуе слесарам-зборшчыкам. Мікалай любіць спорт і ўвесь свой вольны час праводзіць у спартыўным клубе. Разам з баскетбольнай камандай ён ездзіць на спаборніцтвы ў Рыгу, Брэст, Гродна і ў іншыя гарады. За добрыя вынікі атрымаў граматы. У далейшым Мікалай думае паступіць у вышэйшую навучальную ўстанову.

Нарэшце дома

ПЕТР ПЯТРОВІЧ ШПАК 32 гады жыў у канадскім горадзе Монрэалі. Як ён сам кажа, — вялікім, пыльным і няветлівым горадзе. Даўно марыў паехаць на Радзіму, пасяліцца дзе-небудзь у ціхім беларускім горадку і спакойна дажываць свой век. Але ажыццявіць сваё жаданне Пётр Пятровіч змог толькі нядаўна — у ліпені гэтага года.

— Раней я ніколі не быў у Баранавічах, — расказвае Пётр Пятровіч. — Неяк мне давялося ехаць у аўтобусе з адной старой жанчынай. Разгаварыліся. Ад яе я даведаўся, што на тым месцы, дзе зараз стаяць шматпавярховыя прыгожыя дамы, былі або пакінутыя вайной руіны, або невялікія тухлявыя хацінкі. Цяпер жа на месцы вузенькіх вулічак і завулкаў працягнуліся шырокія вуліцы — Леніна, Савецкая, Камсамольская, Шасейная, Лідская і іншыя. А там, дзе калісьці былі

ба пасля 20-гадовага блукання на чужыне прыехаў у Баранавічы. Мясцовыя органы ўлады задаволілі яго жаданне мець уласны дом: далі будаўнічыя матэрыялы. Цяпер Арцём Аляксандравіч жыве ў новым прасторным доме, пасадзіў вялікі фруктовы сад. Нядрэнна зарабляе на камбінате — 80—100 рублёў у месяц.

Будакія Трафімаўна Шаўчук атрымала работу на спецыяльнасці, добраўпарадкаваную кватэру. Добра ўладкаваўся і яе сын. Ажыццявіў, Працуе.

Усе гэтыя людзі рады, што, нарэшце, скончыліся іх блу-

Пётр Шпак.

Яны жылі вучы ў Баранавічах

гуляюць і іншых кансерваў.

канны, боязь застацца без кавалка хлеба, без работы. На сваёй Радзіме яны акружаны добрымі таварышамі, чулымі, клапацілівымі. Разам з імі яны змагаюцца за званне членаў брыгады камуністычнай працы, выконваюць і перавыконваюць вытворчыя планы, рыхтуюць дастойную сустрэчу XXII з'езду КПСС. Разам з імі яны пераўтвараюць у жыццё Праграму КПСС.

маленькія саматужныя арцелі, выраслі буйныя прадпрыемствы. У горадзе многа навуковых устаноў, бальніц, дзіцячых садоў, ясляў, Дамоў культуры, кінатэатраў.

Калі я выязджаў за граніцу, у Заходняй Беларусі не было ніякай прамысловасці. Тытуць быў італьянскі, запалкі — шведскія. Так і ўсё астатняе. А цяпер робяцца многія прамысловыя тавары. Толькі ў Баранавічах працуюць заводы, фабрыкі, камбінаты, якія выпускаюць станкі, адзенне, будаўнічыя дэталі, прадукты харчавання.

Новы жыхар Баранавіч быў здзіўлены хуткімі тэмпамі будаўніцтва і ростам прамысловых прадпрыемстваў. У якасці аднаго з прыкладаў ён прывёў швейную фабрыку, куды яго прынялі на работу. Фабрыка пачала працаваць адразу пасля Айчынай вайны. На ёй было занята 40 рабочых. Цяпер фабрыка вырасла ў вялікае прадпрыемства, на якім працуе каля трох тысяч чалавек. Прадукцыя фабрыкі ідзе не толькі ў гандлёвую сетку Беларусі, але і на Далёкі Усход, Крайнюю Поўнач і іншыя куткі Савецкага Саюза.

— Я вельмі добра адчуваю сябе на фабрыцы. Мяне нішто не звольціць з работы, як гэта магло здарыцца кожны дзень за граніцай. Дапрацую да 60 год і пайду на пенсію. У Канадзе я павінен быў бы працаваць да 70 год і толькі пасля гэтага мог атрымаць пенсію.

Вельмі рад, што вярнуўся на Радзіму. Тут, нарэшце, адчуў сябе дома.

Г. ПАРОМЧЫК.

Цудоўны сад

ВІЦЕБСК. Многа пазядоў прыбывае на Віцебскі вакзал, адзін з прыгажэйшых у краіне. І хто б ні пабываў тут, міжволі звяртае ўвагу на цудоўны сад, што разрастаецца проста ля платформы. Каля 300 пладаносных дрэў: яблынь, вішань, сліў — чаргуюцца з кустамі агрэсту, чорных і чырвоных парэчак, з градкамі клубнікі. Прыжыліся і вінаградныя лозы. Па краях саду ветліва шумяць лісцем акацыі, ліпы, ясень. Прыгожы сад і ў сваім буйным цвіценні, і калі ў ім паспяваюць ягады і плады.

Характэрна сад памнажаюць і павялічваюць тысячы цудоўнейшых кветак. Розы і вяргіні, хрызантэмы і гваздзікі, флоксы і прымулы ўвайшлі ў цудоўны букет, які прыемна пахне з ранняй вясны да позняй восені. І зімой не спыняецца буйнае цвіценне шматлікіх раслін. Будынак вакзала нагадвае аранжарэю. 600 фікусаў і пальм, шматлікія дрэўцы лімона, 60 гатункаў аранжарэйных кветак радуць вока пасажыраў ва ўсіх залах і пакоях. Тонкі водар кветак разнасіцца па вакзалу-палацу, ствараючы добры настрой у людзей.

ПРАУДА

«Кожную раніцу — абход урачоў, якія лякарствы выпішчуць — хворы адразу іх атрымлівае, патрэбна аперацыя — зробіць яе неадкладна. У бальніцы ёсць вялікая бібліятэка, можна пачытаць газеты, часопісы, кнігі, а вечарам паглядзець тэлевізар. Усё гэта для мяне так нова, незвычайна», — дзеліцца Ложачнік сваімі ўражаннямі.

І ўсё ж ляжаў Васіль Якімавіч у бальніцы і думаў: «Ну, добра. Лячэнне, харчаванне — бясплатныя. За аперацыю, відаць, таксама не возьмуць грошай. Але за нешта ж павінны выпісаць рахунак? Магчыма, за кансультацыю прафесара або за фізіятэрапію. А можа за культурнае абслугоўванне?»

І яшчэ на дзевяць дзён пасля выхаду з бальніцы. «І ўсё гэта аплачваецца па месцу работы», — здзіўляецца Васіль Якімавіч.

Васіль Ложачнік ведае, што можа быць інакш. «Мне давялося ляжаць у бальніцы ў Мантэвідэо, — піша ён. — Я адчуў, што значыць лячыцца ў прыватных дактароў. Кожная дробязь каштавала нямала. Агледзеў урач — плаці, далі лякарства — плаці, зрабілі рэнтгенаўскі здымак — зноў залезлі ў кішэню. І добра, калі ў ёй яшчэ нешта знойдзецца. Не заўважыў, як палаяць сума, роўная заробку некалькіх месяцаў».

Не, не кожны хворы ва Уругвай можа дазволіць сабе выклікаць урача. І не толькі ва Уругвай. Возьмем самую багатую краіну капіталістычнага свету —

ЗША. «Над кожным амерыканцам, — піша газета «Нью-Йорк таймс», — вісіць пагроза, што ў выпадку хваробы ён не зможа заплаціць за патрэбнае медыцынскае абслугоўванне, яна паставіць яго сям'ю ў выключна цяжкія фінансавыя ўмовы».

Ахова здароўя насельніцтва ў ЗША не з'яўляецца функцыяй дзяржавы, а аддадзена на водкуп прыватнай медыцынскай практыцы, якая ператварыла медыцыну ў бізнес. Паводле паведамленняў амерыканскага друку, візіт да ўрача каштуе 5 долараў, а да кваліфікаванага ўрача — 10 долараў.

Вось чаму здзіўляецца ўкладу нашага жыцця Васіль Ложачнік, вась чаму пытаецца: «Колькі ж грошай выдаткуе на ўсё гэта Савецкі ўрад?»

У нашай краіне ўсё робіцца для чалавека, у імя чалавека. Бюджэт савецкай сям'і складаецца не толькі з тых грошай, за якія кожныя два тыдні распісваюцца ў ведамасці. Усё тое, што мы атрымліваем ад дзяржавы з грамадскіх фондаў, павышае нашу рэальную заробочную плату, узнімае дабрабыт. У гэтым яшчэ не раз пераканаецца Васіль Ложачнік. Ён убачыў і новыя ўзаемаадносінны паміж людзьмі, пабудаваныя на паварзе, добразычлівасці, шчырасці. І ён будзе не толькі сведкай, але і ўдзельнікам вялікай эпопеі будаўніцтва камуністычнага грамадства.

Васіль Ложачнік дзякуе ў сваім пісьме Камуністычнай партыі, Савецкаму ўраду за тое прыгожае жыццё, якое далі яны працоўнаму чалавеку. Ён просіць таксама адзначыць медыцынскіх работнікаў, якія лячылі і даглядалі яго. Мы выконваем яго просьбу.

удзячнасць якім выказвае В. Ложачнік. Гэта прафесар М. Кніга, урачы В. Чарнуха, Т. Бузо, С. Свірыдоўская, В. Гапановіч, медыцынскія сёстры Філіпенка, Садоўская, Церык.

Чытаючы пісьмо Васіля Якімавіча, яшчэ раз думаеш аб тым, як баяцца імперыялісты, каб праўда аб жыцці нашай краіны не стала вядомай простым людзям іх гарадоў і вёсак. Але праўду нельга схаваць. Яе не стрываюць ніякія заслоны, яна прасочыцца з пісьмаў Васіля Ложачніка і іншых людзей, якія атрымалі магчымасць параўнаць жыццё дзвюх краін. Гэта праўда запаліць сэрцы людзей жаданнем яшчэ актыўней змагацца за шчасце, за мір на зямлі, за дружбу, за братэрства, за тое, што завецца светлым словам — камунізм.

С. САДОВСКАЯ.

Буйнейшы ў свеце

радыётэлескоп

МАСКОЎСКАЯ вобласць. На радыёастронамічнай станцыі Фізічнага інстытута імя Лебедева Акадэміі навук СССР завяршаецца будаўніцтва першай чаргі буйнейшага ў свеце крыжападобнага радыётэлескопа для даследавання глыбін космасу.

Уводзімы радыётэлескоп будзе прымаць слабыя радыёсігналы, якія ідуць ад аб'ектаў выпраменьвання, што знаходзяцца за межамі найбуйнейшай галактыкі на адлегласці некалькіх мільярд светлавых год.

Адным з характэрных размераў радыётэлескопа з'яўляецца яго даўжыня, роўная 1 кіламетру. На гэтай адлегласці расставлены 37 мачт, што падтрымліваюць саракаметровыя парабалічныя фермы, на якіх нацягнуты рэфлектарныя дрыт, што ўтварае кіламетровыя парабалічныя цыліндры.

Эфектыўная паверхня гэтага цыліндра роўна 40 тысячам квадратных метраў.

Калектыв будаўнікоў трэста «Гідрамактаж», які праводзіць работы на радыётэлескопе, і супрацоўнікі інстытута абавязаліся завяршыць будаўніцтва першай чаргі радыётэлескопа да дня адкрыцця XXII з'езда КПСС.

АБ ТРОХ ВАРЫЯНТАХ І АДНЫМ ВАР'ЯЦЕ

ФЕЛЬЕТОН

на СССР, і званне прафесара да-ло яму магчымасць моцна ўчапіцца за хваставік расхістанай калісніцы падпальшчыкаў новай вайны.

У адным з панегірыкаў, прысвечаных змагарнай дзейнасці Антона Адамовіча, рэдактар мюнхенскага фашыскага лістка «Станкевіч піша, быццам гітлераўцы ў час акупацыі Беларусі глядзелі «крывым вокам» на гэтага «вучонага» мужа і нават падклалі яму ў стол міну. Але гэта было далёка не так. Міну падклалі Адамовічу беларускія партызаны, ды яна, на жаль, не ўзарвалася. Станкевіч проста наводзіць цень на пляцень, абвінавачваючы былых гаспадароў у такіх непрыстойных фарысейскіх адносінах да аднаго са сваіх самых верных наймітаў.

Бадзячыся па задворках «вольнага свету», Адамовіч канчаткова атупеў. Цяпер ён ужо

нават і не заікаецца аб сваім замілаванні да навуковай працы ў галіне літаратуразнаўства. Пачыраеўшы ганебны прывал на гэтай ніве, ён паспешліва напяліў на сябе музейныя даспехі «вызвольніка» і паглыбіўся ў «дэталёвае» вывучэнне сучаснай капіталістычнай ваеннай стратэгіі.

«У халоднай вайне, якая адбываецца цяпер паміж Захадам і Масквой, — піша Станкевіч, — Запад са-здзіўляючай упартасцю, якую можна назваць толькі палітычнай слепатой, далей ігнаруе... нацыянальнае пытанне». А каб ён, гэты Запад, нарэшце працёр вочы і азірнуўся на бешурнацаў, аўтар гэтага глыбокадумнага «выснаву» з апломбам паведамляе, што «выкарыстоўваючы на-году кароткага прабывання прафесара Ант. Адамовіча ў Мюнхене», мясцовыя змагары наладзілі сяюю здардніцкую «зборку», якую дзеля адводу вачэй назвалі «навуковай». Спадар Адамовіч вы-ступіў на гэтай зборцы з дакладам на тэму «Беларусь у атамную эпоху».

Аб чым жа гаварыў дакладчык? Можна, ён заклікаў сваіх слу-хачоў апамятацца і перад навеш-шай паргозай новай сусветнай вайны перагледзець свае антына-родныя пазіцыі? Можна, даклад быў прысвечаны барацьбе за ўмацаванне міру і братэрскай друж-бы паміж працоўнымі ўсіх краін свету? Сябры ж абрамчыкавай рады, у тым ліку і Адамовіч, кля-нуцца, быццам яны гарою стаяць за простых людзей, заўсёды жа-далі і жадаюць добра беларускаму народу. Не, ад іх змагарнага кодла паракам нясе! Спадар Ада-мовіч, «карыстаючыся нагодай свайго прабывання ў Мюнхене», выказаў там свае цёмрашальскія погляды на сучасныя падзеі такім чынам, што цяпер у яго слухачоў канчаткова ўсё пераблыталася ў галаве і ад іх, як кажуць, разу-мнага слова ўжо не пачуеш. Яшчэ не расплаціўшыся за свае коліш-нія крываваыя справы, яны ўжо думаюць аб новых злачынствах.

Мяркуючы па справядзачы аб дакладзе, адрэдагаванай тым жа Станкевічам, Антон Адамовіч праліваў кракадзілавыя слёзы па пра-цоўных Беларускай ССР, якія ні-быта, жываючы ў дружбе з народа-мі іншых Савецкіх рэспублік, не-ўзабаве самі сябе знішчаць атам-нымі бомбамі і мюнхенскім вя-кам не будзе каго вызваляць ад «камуністычнага прыгнёту». А каб гэтак не здарылася, ён запрапа-наваў змагарам тры варыянты ўзброенага нападу на СССР. Першы варыянт выглядае пры-блізна так: чакаць, пакуль аме-рыканцы і англічане створаць но-выя, больш разбуральныя віды атамнай і вадароднай зброі, дру-гі — чакаць і не вылазіць напе-рад, трэці — вылазіць наперад, але не падстаўляць сябе пад са-вецкія бомбы, якія могуць дасы-пацца з неба ў адказ на амеры-канскія.

Першакрыніцай гэтых варыян-таў з'яўляецца праблема — вы-жыць і як выжыць. «У сувязі з ёю, — тлумачыць Станкевіч, —

Кажуць, што ў далёкую пару першых творчых пачатках цяперашняга нацыяналістычнага літаратуразнаўца спадара Антона Ада-мовіча называлі «баламутам» за тое, што ён часта мяняў свае по-гляды на беларускую літаратуру, паклёпнічаў на сваіх сяброў па пяру, потым, злоўлены на хлусні, збянтэжана моргаў вачыма. Зра-зумела, гэта мянушка цяпер пры-кметна ўстарэла. Баламут за апошнія гады пасталеў, ператварыўся ў мацёрага дзяка ад літа-ратуры з салідным жывоцікам і моднай прычоскай «я ў дзядзькі Сэма парабак» на выпадкова ўпа-леўшай у амерыканскіх піўнушках галаве. І за тое, што з яе яшчэ не выдыхаўся чад шавінізму, Антону Адамовічу прысвоена высокае званне прафесара. Праўда, гэтае званне шануюнаму «прафесару» надалі такія ж, як і ён, самазван-цы. Але якое гэта мае значэнне ў эпоху інтэнсіўнага вымірання палітычнага авантурызму? Тапе-лець, як кажуць, і за саломінку ха-паецца, а спадар Адамовіч яшчэ марыць аб «крыжовым паходзе»

ПАСЛЯ напружанага працоўнага дня для мінчан шырока рас-чыняюцца дзверы кінатэатраў, тэатраў, канцэртных залаў сталіцы. Ажыўлена становіцца на вуліцах горада.

Рознакаляровымі агнямі рэклам сусракаюць глядачоў кінатэатры

«Мір», «Зорка», «Цэнтральны», «Ракета», «Сцяг», «Беларусь», «Ра-дуга», «Спартак», «Ударнік», «Пе-рамога», «Дзіцячы», «Вымпел» і іншыя.

Рэпертуар кінатэатраў вялікі — за тыдзень можна зрабіць пра-гляд трыццаці і больш мастац-кіх фільмаў. Вялікае месца адво-дзіцца таксама дэманстрацыі да-кументальных, навукова-папуляр-ных і хронікальных фільмаў.

Зойдзем з вамі ў кінатэатр «Мір». Ён размешчаны ў цэнтры горада, прывабныя яго рэкламы днём, але больш вечарам — яны гараць усімі колерамі вясёлкі.

У кінатэатры дзве залы (чырво-ная і блакітная), прасторнае фая-буфет, кніжны кіёск.

У гэтыя дні на экраны чырво-най і блакітнай залаў дэманстру-юцца мастацкія фільмы студый нашай краіны і зарубажных кра-ін: «Першыя выпрабаванні» — 2-я серыя, вытворчасці студыі «Бе-ларусьфільм», венгерскі мастацкі фільм «Тры паверхі шчасця», юга-слаўскі мастацкі фільм «Старшы-ня — цэнтр напаўдзення», фран-цузскі «Набярэжная ранішняй зары».

У кінатэатры праводзяцца тэма-тычныя кінавечары: «Мастацтва належыць народу», «Чалавек пе-рамагае стыхію», «Дарогу да зор-как пракладаюць камуністы»; літаратурныя агляды, прысвечаныя знамянальным датам («Твор-часць вялікага французскага пісь-менніка Віктара Гюго», «Народны паэт Беларусі Янка Купала», «Сця-ганосцы будучай сямігодкі»); му-зычныя вечары, прысвечаныя жыццю і творчасці выдатных рус-кіх і зарубажных кампазітараў; творчыя сустрэчы глядачоў з аў-тарамі і выканаўцамі галоўных ро-лей беларускіх фільмаў і іх агля-ды; месячнікі паказу санітарна-асветных кінафільмаў.

Саюз мастакоў БССР арганіза-ваў выстаўку твораў мастакоў кі-но. На выстаўцы прадстаўлены эс-кізы дэкарацыі і касцюмаў, кад-ры з кінафільмаў «Першыя вы-прабаванні», «Апавяданні аб юнацтве», «Палеская легенда», «Строгая жанчына», «Дзядзьчынка шукае бацьку», «Міколка-пара-воз», «Чалавек не здаецца», «Ка-ханнем трэба даражыць», «Нашы суседзі», «Наперадзе круты па-варот», «Паўлінка».

Вулічныя кінаперасоўкі можна вечарамі бачыць амаль на ўсіх плошчах. Яны бясплатна дэман-струюць хронікальныя і докумен-тальныя фільмы.

Вялікая работа праводзіцца і з дзецьмі. Наладжваюцца дзіцячыя сеансы, кінарэанімікі. Вялікім по-спехам сярод дзяцей малодшага ўзросту карыстаецца кінатэатр на колах «Малютка». Дзе б ні з'яў-лялася яна, чуваць звонкія дзі-цячыя галасы: «Да нас у госці прыехала «Малютка!»

А вось яшчэ адна радасная падзея ў культурным жыцці мін-чан — адкрываюцца новы двухзаль-ны кінатэатр «Камсамолець» у ад-ным з рабочых пасёлкаў горада.

Тэкст і фота М. ДЗІДЗЮЛІ.

На здымках: кінатэатры Мінска «Перамога», «Ракета», «Зорка», «Мір».

ПА КІНАТЭАТРАХ МІНСКА

Захадзе сямня зарысаваліся тры розныя тэоры дзеля гэтага як вы-жыць». Лепшай з іх, на яго дум-ку, з'яўляецца апошняя, трэцяя: «не паддавацца, але змагацца, хоць і ня перамагчы». Паколькі ж яна яшчэ не лягла ў аснову прак-тычнай палітыкі верхаводаў так званага вольнага свету, мюнхен-скія стратэгі пасля гарачай ды-скусіі рашылі задаволіцца трыма варыянтамі «прафесара» Адамо-віча.

Паклаўшы ў аснову свайго за-ваёўніцкай дзейнасці яго ачмур-эліяны выкрутасы, Станкевіч і кам-панія аднадушна прынялі рэзалю-цыю: «З гледзішча на цікавыя, траўныя й арыгінальныя разва-жэнні дакладчыка, будзе цікава змест ягонага дакладу каротка пераказаць».

І вось цяпер на кожнай «бачы-не» мюнхенскага нацыяналістыч-нага лістка мільгаюць крыклівыя загаловкі новых хлуслівых паве-дамленняў «аб сіле і слабасці Са-вецкага Саюза» і палітычнаму сле-паццю Захаду. Гісторыя нічому не навучыла спадара Станкевіча і яго падгалоскаў. Прадаўшыся з галавою ворагам беларускага на-рода — заправілам капіталістыч-нага свету, ён цяпер марыць толь-кі аб тым, каб хаця ваяўнічы пыл падпальшчыкаў новай вайны, якім верай і праўдай служыць сябры абрамчыкавай рады, не выявіўся «чарговым саламяным агнём». Трэ-ба, каб яны перымі напалі на Савецкі Саюз. «Толькі ў такім выпадку, — трышчыць спадар Стан-кевіч у тон розным адамовічам, дубовікам, козырам і падобным да іх «шчырым патрыётам», — мы бачым магчымасць палепшання трагічнага лёсу і нашай беларус-кай нацыі».

«Плян», як бачыце, нішто сабе! Аказваецца, для таго, каб палеп-шыць лёс таго ці іншага народа, звычайных сацыяльных, гаспадар-чых і культурных рэформ мала. Такія рэформы садзейнічалі росту нацыянальнай свядомасці працоў-ных Беларускай ССР і іх братэр-скіх інтэрнацыянальных сувязей з іншымі народамі. А спадарам бе-шурнацам гэта як најом на сэ-рцы. Савецкіх людзей парабкамі не зробіш. Таму мюнхенцы і за-скавыталі на ўсе лады аб атам-ным падзе на нашу сацыялістыч-ную Радзіму.

Ну што ж, няхай паспрабуюць! Ніякія варыянты звар'яцелага атамшчыка Адамовіча ўжо не вы-ратуюць іх ад заслужанай кары.

А. БУДЗЕЙКА.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы ра-дыёперадачы па сярэднеўрапей-скаму часу: на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1 322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 га-дзін.

Па нядзелях: на хвалі 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 га-дзін і з 10 да 13 гадзін;

на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэдне-ўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы ра-дыёперадачы па нью-йоркскіму часу з 19.30 да 20.30 на хвалі: 19,85 метра (ці 15 110 кілагерцаў), 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 25,36 метра (ці 11 735 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскі-му часу на кароткіх хвалі 19,85 метра (ці 15 110 кілагерцаў), 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 25,36 метра (ці 11 735 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, праспект імя Сталіна, 77. Дом друку, пакой № 20. Для пісь-маў (fur Briefe): Minsk, Post-schlossfach № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.